

POKROK PUBL. CO. vydává POKROK ZÁPADU a mírně vydání

V Čechách, pro Šalimské okresy, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota, a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

PŘEDPLATNĚ: Pro Spojené Státy ..... \$2.50 Pro Kanadu \$3.75

Zásilkou peněz dlejte se pomocí peněžních poukazek Express Money Orders, bankovních poukazek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva uvěřitelně me ochotné. Musí být srozuměné, psané bez úmyslu někomu osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo v dopise uveřejněno.

O TĚŠINSKO

V otázce Těšínska zastávali jsme vždycky jedno a totéž stanovisko, zastáváme je dosud a budeme je zastávat i na příště. Během války při schůzích a rozhovorech s polskými vůdci vždycky jsme říkali, že otázka Těšínska je rázu vedlejšího, o té že se snadno dohodneme v daném okamžiku. Máme a budeme míti i v budoucnosti největšího nepřítelě Němce, proti tomu musíme jíti společně a přátelsky.

Tak jako vzhledem k Němcům hájili jsme právo historické, tak je hájíme v úderu a zásadně nemůžeme dopustiti jeho zkrácení. Neuznávali jsme Rakouska a žádáme tudíž, aby všichni, kdož jsou našimi přáteli, neuznávali ho rovněž. Největším zklamáním a skutečným projevem nepřátelství pro nás bylo, když ty, s nimiž jsme byli nuceni bojovati proti Rakousku, uznávali proti nám právní existenci Rakouska. To znamená, že i Poláci mají uznati historické hranice českých zemí, a až je uznají, pak můžeme o našich problémech klidně a přátelsky hovořiti. Měli-li Poláci nároky na Těšínsko, měli by je postaviti nám a ne proti Rakousku. Neměli obzavovati území slezské říkající, že je to dědičtí po Rakousku. Takové jednání pokládáme vždycky za projev nepřátelství.

Když se rozpadlo Rakousko, chtěli jsme, vidouce mezinárodní situaci, dáti světu doklad politické vyspělosti a nevyvolali jsme sporu o Těšínsko. Poláci toho využívali, poslali tam své vojsko, vyvolali boje a desorganizaci a připravili půdu pro bolševism. Začali dělati praecjudice právní, mobilisovali a vláda varšavská začala docela prováděti akty suverenity a bez svolení kohokoliv, zejména bez svolení spojené vlády nepřítele nepřátelské činy proti nám.

Důsledkem toho bylo, že nastala naprostá desorganizace a nebezpečí bolševismu v místě se 100.000 dělníky, že přerušeno bylo železniční spojení Slovenska s Čechami a znemožněno zásobování Slovenska karvinským uhlím, na něž je výhradně odkázáno. Na konferenci postavili jsme těšínský problém přesně, otevřeně, poctivě a zároveň loyálně. Vložili jsme svoje důvody, vložili jsme i polské přehmaty a zároveň své právní theorie. Vložili jsme přesné situace se stanoviska ethnografického a uvedli jsme všechny důvody hospodářské, pro které bezpodmínečně žádáme Těšínsko pro sebe.

Polští odpovídky na toto naše stanovisko byla samé překrucování, neloyální kampan v novinách, naznačovali, že se spojíme s Němci, štváli spojence proti nám vyhlášením našich násilností, které se nikdy nestaly, protestovali u spojence proti našemu jednání, kteréžto protesty neměly vůbec podkladu, krátce postup násrže neloyální a nepřipustivá mezi dvěma národy, kteří musí býti v budoucnosti spojenci a přáteli.

Výsledek na konferenci byl pro nás zdánlivě nepřiznivý, ne dobře informovaná komise byla spletena kampani a štváním, protože k zachránění situace byli jsme nuceni

vojensky území obsaditi. Bylo učiněno rozhodnutí, které ministr zahraničních věcí odmítl podepsati a jen na důrazně naléhání našim přátelských mocí je konečně podepsal. Formuloval své námítky a své stanovisko proti rozhodnutí. Prohlásil jsme ovšem, že to, co jsme podepsali, loyálně dodržíme, někdy se pokusíme situaci správně osvětliti.

Naše vystupování v této věci na konferenci bylo vesměs důstojné, klidné a otevřené, důvody byly jasné a věcné. Působilo také na proudu přítomné. Na tomto případě znovu se ukázalo, jaké politické metody ovládají naše jednání. Spojenci mohou pozorovati v naší politice naprosto jednotnou, upřímnou a jasnou linii, jež jim umožňuje činiti závěry do budoucna, mohou v nás míti důvěru, mohou na nás spolčhati, vědi, koho mají před sebou.

Tyto okolnosti a zároveň osvětlení celkových poměrů v Těšínsku měly za následek, že věc těšínskou lze dnes posuzovati v podstatě příznivě, třeba že naše veřejné mínění je rozčleněno tím, že museli jsme ustoupiti z území, které pokládáme za své a které jest a bude naše. Pokládáme však za nutné zdůrazniti, že jest bezpodmínečně nutné, aby naše slezské obyvatelstvo, naše politické kruhy i naše žurnalistika zachovaly při posuzování této otázky důstojnost a klid i pro první moment zdánlivého řešení proti nám. Vše toto musí býti posuzováno s jiného hlediska nežli místního. Nesmíme podléhati okamžitému rozhořčení. Zacheovjeme tyž klid, tutěž důstojnost, totěž nazírání na celou věc, s jakými těšínský náš problém byl předloženo konferenci. Můžeme dnes s naprostou určitostí říci, že důvody, které naše delegace přednesla na konferenci mírové, jsou tak rozhodné, otázka slezského uhlí a železničního spojení jest věc tak dalekosáhlá, že náš stát nemůže býti a také nebude o toto území připraven. To je stanovisko, jaké musí zaujmouti veškerá naše veřejnost a uvážiti tyto věci, musí zachovati důstojný klid a rozhodně sebevládnuti za každých okolností.

I Poláci evídí, jak chybili, až všeho, co se stalo v Těšínsku, bude předloženo konferenci mírové a všem spojencům. Potom pochopí, že stát, který bude míti nesmířitelné nepřátele na své hranici západní, severní, severovýchodní a východní, že tento stát musí učiniti vše, aby si zachoval přátele na jihu. Československý národ je si vědom své situace a chce býti polskému státu přítelem opravdovým. Dnes nezávisí to jen na nás, ale především na Polácích.—Pařížská Československá Korrespondence.

PAŘÍŽ NAŠICH DNŮ

Ponurý obrázek dnešků vykreslil Dr. E. J. Dillon vez právě londýnskému Daily Telegraph. Píše: Mezi dělními třídami vzniká se již hnutí. Jedné smutné noci v jisté rezidenci sešla se vybraná společnost ke skvělému plesu. Byly to krásné ženy a státní muží, zástupci to světa hodnosti a módy a bavili se, zatím co jejich chladní čekali venku v temnu a chladu noci. Mezi 3. a 4. hodinou ranní konali poradou, výsledkem kteréž bylo, že byla poslána deputace nahoru, do skvostných místností, aby oznámila panstvu, že musí býti ve svých automobilech do desíti minut, nebo že jinak jich již nenajde.

Vynalézavý hostitel však utířil fidice, pozvav je k banketu, který byl na rychlo pro ně upraven a při němž byly jim předkládány paštiky, sampanšské a jiné lahůdky. Ale v Paříži kolují pověsti o jiných ještě revoltech a daleko vážnějších. At jsou pravdivy čili nie, fakt je, že se o nich vypravuje, je příznačný. Za těchto okolností spodní proud bolestných pohybů působí u myslících lidí nevolnost. Zábavy vážnou a nikde necití se jistým před tím, co přijde. Všechny hodnoty se změnily.

Králové, knížata, vévodové, vyslaní, všichni klesli na obyčejné smrtelníky. A někteří do hloubky zločinů. Vznešené osoby, před nimiž vojska musila defilovati, se sevrkly na svoji přirozenou velikost a bohaté třídy lidí čekají s úzkostí, až přijde na ně řada, nejsouce jistý, co bude. Všechny poměry jsou změněny. Konverzace i ve francouzských salonech, kde dlouho převládalo umění, klela jen na prostřední povídání a vědní, často dosti obhroubilý ho-

vor. Řeči jsou pronášeny bezmyšlenkovitě. Řečníci je jen pronášejí, ale nemyslí při nich. Tradice se přehýla a souvislost s minulostí porušena zároven s mnoha svými omezeními a pravidly. Ony, které by byl před čtyřmi lety pokládali každý za hačebné, jsou nyní dovoleny. Aristokratické výdavy oddávají se zábavám několik týdnů po smrti jejich muže, a čili se dokonce i uráženy, nejsou-li povány na hostiny a dýchánky a jiné zábavy bohatých tříd.

A tato novota je vítána společností. Neodvratným znamením doby je ku příkladu viděti společnost žen na čaji u Rumpelmayera, nebo pozorujících z lože opery presidenta Wilsona divadelními kukátkami. Dokonce i tančí ve smutečním oděvu, který je zvláště pro tance usit.

Vlivný člen někdejší panovnické rodiny, jejíž členové byli povražďeni, je nyní populární osobou ve světě, kde se člověk baví. Abel Hermant o něm praví v časopisu Temps: "Ples uspořádan je pro prince, jehož rodina byla povražďena. Nejednodušeji historika o tomto masakru byla známa v Paříži právě ráno onoho dne, kdy byl jeden z těchto plesů pořádan. Jeho hostitelé vyslovili obavy, ale jiní pravili, že přijde a přišel. Ale netančil, čiml si z toho svédomí.

U přirovnání ke smutku a bídě těch tříd, které byly hodny pro molocho války, tato veselost zdála by se snad anachronismem a provokací. A ovšem, je také tak lidem vykládána. Lid pohlíží na tyto slavnosti a zvláště na tance s tajemným odpozem. A opravdu, — kontrast je úžasný. Na jedné ulici můžete viděti řadu nádherných ekvipáží a automobilů, jedoucích do divadel a modních restaurátů, zatím co několik kroků dále čekají řady vysílených žen a bledých dětí, aby byly vpuštěny do krámu, kde z nařizení vlády lze dostati mléko nebo vejce za poměrně nízkou cenu. Setkal jsem se téhož dne s bohatými lidmi a mezi národními upravovateli světa a s proudem dělníků, mlčky kráčících do práce a maně jsem si pomyslíl, která že z těchto dvou tříd, které že hnutí bude konečně přijato ve světě.

Tito pěší chodci hledí se závistí na lidi, jezdící v automobilech a na dámy, bohaté oděné. Tu a tam jejich hněv projeví se hlasitou poznámkou. Takto starý pořádek, který se dosud držel, najednou může býti obklopen jistým ozduším, jež způsobí, že objeví se jen jako světlukující a pomíjející zjev. — Lid chce jíti k svému cíli, ale plánu nezdělavá. Zatím konference zasedá a její práce nesmí býti přerušována. Až bude mír podepsán, pak starý světový pořádek dostane smrtelnou ránu.

PRVNÍ ČESTÍ MUČEDNÍCI

Byl to akt piety a vděčnosti, a jakou jsme ve dnech našeho národního svátku, kdy slavili jsme vstup do nového svobodného našeho života, ve dnech listopadových a prosincových 1918 putovali k onomu známému místu na staroměstském rynku, jež posvěceno jest krví dvacíti sedmi mučedníků českých. Zde jsme stáli, pohlíželi se ve zbrožné rozjímání a vděčné vzpomínání, že krev na místě tomto prolitá utekala nadarmo, že se semene tento krví hnojeného vyrůstal a vyrostl nám květ svobody. Z vděčnosti jsme ten obědník dlažby před staroměstskou radnicí zasedali v rámech zelené chvoje součtu — vnitřní plochu jeho zasypali jsme bílými a červenými květy naší lásky.

Místo toto stalo se nám drahým, posvátným. My k němu putujeme dále a stále a budeme putovati dolut, dokud české srdce v těle našem bítí bude.

Ale na jedno, stojíce nad místem posvátným, jsme přece zapoměli a zapomínáme — že to, co se zle na staroměstském rynku 21. července 1821 odehrávalo, bylo už jenom posledním aktem národního dramatu, jehož začátek, expozice, se odehrála před sedmdesáti čtyřmi léty v Praze na prostranství tam nahoře před hradem. Zapomínáme, že ti mučedníci, jejichž jména čteme na desce staroměstské radnice, byli politickými vnnky a dědicí opěch Čechů, kteří 22. srpna 1847 zahynuli mečem katolickým na náměstí Hradčanském jako první mučedníci a oběti tyranie Habsburků!

Byl rok 1847 a po bitvě u Muehlberka, ve které protestanté německí na hlavu poraženi cisterm Kar-

lem Pátým. Stavové řekli, ohromnou většinou nekatolici — utrakvisté, lutheráni a čeští bratři — stojíce v odboji proti bratru a spojenci císaře, českému králi Ferdinandovi Prvnímu, v obhájení své víry, práv a svobod českých proti absolutismu královského režimu, poděšení zprávou o pohromě muehlberské, strutili hlavu a rozmyslnost. Opouštěli a opustili a to věžina slechty stavu panského a rytířského vše revoluce a pospíhali za králem do Litoměřic, aby se s ním smířili. Města odbojná s Prahou v čele, čtivše se osamocena, byla nucena vzádati se králi na milost a nemilost, jakmile král z Litoměřic přitáhl vojsko ku Praze a obsadil bez boje hrad pražský. Král jako soudce byl neúprosný, bezohledný; hněv a pomsta jeho platily ani ne tak stavu panskému a rytířskému, jako městům a Jednotě bratrské, demokratickým to živlům odboje jemu vždy tak odporným. "Ideje demokratické, jimi představaované, děsily ho jako neznámé nebezpečství mnohem více, než opozice oligarchické." — Denis. Konec samostatnosti české.

Vedle ohromných konfiskací statků Prahy, měst i některých osob ze slechty a zrušení městských svobod rozhodnul trestající vítěz, aby z osob v žalářích hradčanských vězněných a mučených byli čtyři potrestáni na hrde jako na výstrahu stavům a městům českým pro budoucnost. Tyto osoby byly dvě ze stavu rytířského: Václav Pětipeský z Králového Dvora, náměstek vrchního velitele stavovských vojsk a Bernard Plechřík z Baršova, příjímá Barchanee, člen direktoria stavů — dvě ze stavu městského: Jakub Fikar z Vrahu, dvorský rychtář královský a primas staroměstský, stařeč 70 letý, a Václav z Jelení, soused Novoměstský. Ku provedení královského soudu určen králem pondělek před sv. Bartolomějem, t. j. 22. srpna, na kterýž den svolán sněm stavů. Krvavý soud nad jmenovanými odsouzenými byl vykonán zrovna před zahájením sněmu, který zve se odtud v historii — sněmem krvavým. Za místo justifikace zvoleno prostranství před hradem, dnešní náměstí Hradčanské. V kontě náměstí před kanovníckými domy číslo 6 a 7 byly tehdy dvě řady masných krámů a před nimi více ke středu náměstí stál pranč a na tomto místě vystavěno lešení popravčí. Na dvě náměstí Hradčanském jest to místo asi ve středu sadu, který od sloupu mariánského prostírá se směrem ke Kanovníké ulici a k paláci Toskánskému. Sem přivezeni dne 22. srpna 1847 jmenovaní čtyři mužové spoutáni na rukou dva a dva vedle sebe, aby přijali smrt z rukou katových. Když byli vyváděni z vězení zvonění a utýráni, rytíř Václav Pětipeský povzbuoval daleko slyšitelným hlasem své soudruhy v utřpení: "aby ve jménu Boha Všemohoucího šli veselé." Na popravěti vyvolával bífie při jednom každém ze čtyř odsouzených jeho provinění a tito byli pak popraveni v následujícím pořadu: Pětipeský, Barchanee, Fikar a Václav z Jelení. Všichni zachovali do posledního okamžiku sílu těla i ducha — poroučejíce duši i tělo své Bohu a poprájajice vinnu bíficem na své provolanou, položili mužné hlavy své na špaček.

Takový byl začátek tragédie české, boje českých stavů za víru, práva i svobody za tyranie Habsburků, jež skončila posledním aktem na Staroměstském rynku v r. 1821. Na náměstí Hradčanském projevíta se v roce 1847 poprvé láska královského rodu habsburského k jeho "věrným Čechům."

Bylo by neodpustitelným hříchem, kdybychom my na tyto první mučedníky a oběti tyranie habsburské zapomínali ve dnech našeho štěstí. Povinnost naše ku vlastní historii a k sobě samým velí, aby památka na tyto naše první mučedníky éry habsburské zůstala na věky věštřena příštím generacím. Tak jako místo popravěti staroměstského, musí i ono na náměstí Hradčanském státi se místem posvátným, k němuž putovati budou vděční Čechové ve vzpomínkách.—Dr. Hugo Richter.

PROČ JEDOU ČESTÍ NOVINÁŘI DO AMERIKY

Výprava českých žurnalistů do Ameriky, vaukanti Českou tiskovnou kanceláři, není žádným zá- bavním podnikem, ale těžkou pracovní poutí. Období zkušeností a názorů ji

získané prospějí každému žurnalistovi, jeho listu a tím i národu. Ale to by bylo nejmenší. Delegace žurnalistů musí navázati všechny styky, které prospějí celku. V první řadě musí vzbuditi zájem amerických Čechů o návštěvy ve staré vlasti, aby, jakmile tomu poměry dovolí, přicházelo tisíce amerických turistů, každý s bohatými zkušenostmi, jež zde častěji než zanechá, s dollary, jež přijdou vhod našemu hospodářství a s novými navázáním styků s Amerikou. Musí vzbuditi zájem obchodníctva a výrobní českoamerických, aby zde zájmovali výrobní odbočky, nakupovali zboží a dali vyráběti zboží, které dávali vyráběti jinde; aby světili své zastupitelství, komisijnářství a obchody jednotlivcům, družstvům a bankám, aby krátce považovali Československo za "nový svět," jím objevený a veliké možnosti v střední Evropě nabízející.

Žurnalisté sami musí obhlédnouti veškerou techniku žurnalistiky a výrobní techniku vůbec, aby, pokud možno, mohli býti doma rádi. To znamená, že musí zaopatřiti seznamy odborných listů a odborné literatury, ceníky (ilustrované), co možno v největšímu počtu, pro případé drobné úkázky zboží; že musí přiněsti adresy továren, obchodů a zástupců; že, krátce, musí co nejdůkladněji se informovati o obchodních a finančních poměrech, z kterých by doma celý národ měl prospěch a užitek. Musí na vše v Americe hledět se zorným okem, že co je lepší v Americe než u nás, musí býti k nám převezeno, bychom drželi stejný krok se světem.

Neznamená však pouze všimnutí si pokroku hmotného, hospodářského, ale také duševního. Tu bude nutno shlédnouti lidskému instituce, sociální zařízení, seznam reformní díla a snahy; přivězí zpět programy, výrobní zprávy, brožury, díla a adresy pro naše společnost, by navázaly styky dopisování, návštěvami Američanů u nás, výměnou tiskopisů. Přivezť adresy listů všeho sociálního pokroku, ceníky a adresy nakladatelů a knihkupců sociální literatury k vyčistění českých mozků od německé pěštní reformy společenské; věnovat pozornost americkému dělníku, jeho organizaci, výkonnosti, steskům i výhodám, uplatnit vše dobré doma a zabráňovat zlému.

Zrovna tak všimati si zemědělství, jeho literatury, továren strojů, zlepšování kultur a podobně. České patentníctví, úřad i vynálezci musí zaujmouti též pozornost a přiněsti domů vše, co by oběma stranám bylo prospěšné: list, bulletiny, seznamy patentů. Podobně ukázková čísla revuí, různého tisku, grafiky ku zvýšení úrovně výpravní i obsahové. Bude nutno se představit u různých úřadů, společností, závodů, aby byl vzbuzen zájem o Čechy, a zanechat všude nejlepší dojem, jenž bude uloženým kapitálem pro všechny nás, jak v Americe, tak i doma. Bude nutno . . . ale vyměřený prostor jest již překročen.

Zádl-li kdo, aby mu delegace z Ameriky zaopatřila cos ve směru naznačeném (adresy, ceníky, obchodní záležitosti), napiš to okamžitě, jasné a podrobné, by nepovstaly omyly, a zašli na moji adresu do redakce "Večera." Návštěvy jsou zhyčteny a nebudou připuštěny; psaní do Ameriky se bráti nesmí. Odjel je o několik dní odložen nutno jednat americky. A ještě něco a stále: Učte se anglicky. Karel Peiant.—(Večer, 10. března, 1919.)

POLITICKÉ UVEDO. MENÍ NAŠEHO LIDU

O politickém uvědomění našeho lidu rozepsal se časopis "Bohemia" velmi uzoze pro nás, ale s ironickými klchy do vlastního tábora. "Die Andulka und die Mařenka" jmenuje se ten článek a vypravuje se v něm, jak i nejmenší české kuchařinky dnes umějí veselé loukati své denní noviny, jak bystře a živě sledují politické, vlastenecké i kulturní děje svého národa. Jak jsou každé chvíle výborné o všem informovány a na výši dne a jak touto novou orientací a úlohou ani v nejmenším neztratily na zdatnosti svého povolání. Aho, velmi si "Bohemia" pochvaluje ty naše hodné i inteligentní "Andulky a Mařenky," na něž je nejlépe vidno, jak naše jádro národa je zdravé a silné. — Byl by převrat z 28. října býval

Jarní lék. Na jaře je krev plna nečistoty, jež se přes čim nahromadí a tu provolají se následky toho na počech v podobě vyrážek, trůdu a různých jiných nevdarů. Někdy si to vybare zrovna obliče a to je, kdy se toho rozhodně chce zbavit. Severin Krvečistitel (Severa's Blood Purifier) má se proto bráti vždy na jaře a kdykoliv vlastně v roce, justiče krev jest nečistá a dostavují-li se podobné příznaky. Pomáhá sešititi a prodlužiti krev a hledí ji udržeti zdravou a světlou. Na prodej je v úduve v lékárnách za \$1.20 láhev. W. F. SEVERA CO CEDAR RAPIDS, IOWA

možný — ptá se "Bohemia" — kdyby český národní stroj až do svého posledního kolečka nebyl býval dokonale sestaven? A v tomto systému leží prý snad ta celá síla české politické moci. . . Dáváme rádi "Bohemii" za pravdu, stejně snad i v tom jejím kázání ku Němcům, kteří prý si rozhodně neohlídí vzorné domáce a společenské výchovy politické. Jenom že myslíme, že přímý jsou hlubší, ryze psychologické a čistě lidské. U nás všech, tedy i těch Andulek a Mařenek první političtější vzpruhou byl vždycky pocit velikého bezpráví jež se nám dalo a jimž jsme trpěli, jež se jako každá bolest vyehovává a slechty, vychovávala i nás. Intelligenti i člověk nejpřostří nesen byl takto u nás k chápaní politických ideálů a vychovával se jimi. Naše útrapy, které jsme po tři sta let snášeli, bezděky pomáhaly nám i prohlubovati generace. Byl to kus jakési přirozené náhrady za trpěná přikofí, která nám nyní jde k duhu. Německý lid, přesycený nadvládou a zkolébáný do nečinnosti zaspal tuto dobrou politickou výchovu. Tak se někdy musí na provinilých Nemesis.

Čínské divadlo

Stará kultura čínská jest odka, pradávších, mystických dob; nichž dnes jinde nikde nie živého není zachováno a jimž se nie ne podobá.

Tak je tomu ku př. i s čínským divadlem, jehož původ zastřen jest šerým závojem mythu, ale spádo do dob nejméně tak dávných jako klasické hry divadla řeckého. — Čínské dějiny připisují je císaři Janem Min-Hoa, z dynastie Čan. Panovník tento viděl prý však divadle pouhý prostředek zábavy pro své poddané i pro sebe sám a neváhal tudíž ani okamžik státi se hercem sám, nevíme však kam až sahá jeho organizace divadla, zdali nebylo nějakou sočástí bohoslužebnou jako u starých Řeků — bezpochyby tak t mu nebylo, neboť ve starých hráčích čínských není (jako téměř dosu ani stopy po nějakých dythirambech a sborech, pouze dialogy dv osob pěstovány. Císař Čan-M-Hoa intvívá dosud jako patre komediantů čínských. Jinak r ni divadlo v Číně v nějaké váznuti; vnujří se mu lidé bez všeh vzdělání a intelligence, ponejví stáří tuláci nebo děti prodané rodíči za několik taclů; podle ho jsou také bídné placeni. Osobý jeho jsou dnes: "Khu, komická osoba, která s nosem bíle n třetím představuje před obecstvo a uvádí je žerty a grotesky; ml pohyby a posunky do vese nálad; dále Čo, miláček to obcenstva, rovněž figura směšná, a méně banální. Tyto dvě osobnosti utvořeny od císařského zakladatele divadla. Další osobou je Teho, hraječ ponejvíce směš manželé s typy na způsob Mol'rových, dále kočující kramář zloděje, vojáky, anebo blouplé hubstáfe. Pohňá a poskakuje i divadle a hledí nejpřimitivněji prostředky rozesmáti obecstvo. Mnohem důležitější úlo přidělena tak vz. radovi — ol vujef se ve všech "dynastických kusech jako vážená osobnost čínské historické jména, vystupuje téměř pokázde v tmavomodré zlaté lemovaném oděvu, na záde, jakýsi kruh, v němž prý mstří tři živlové — znamení to ger. Bojovníci vystupují ovšem s nějakým hrůzným výrazem a ge respekt nadhánějími. Úlohy, které bývaly hrány — jako téměř doposud v Japonsku — rovněž osobami mužskými.

